

Duurzaam aankopen is niet moeilijk! Door rekening te houden met een handvol simpele tips help ook jij onze organisatie te verduurzamen. Stuur jij soms prijsvragen of offertes uit? Weet dat wij als organisatie bepaalde duurzaamheidseisen stellen voor heel wat producten. In deze gids lees je welke eisen je moet én kan opnemen voor het duurzaam aankopen van **bestek en servies**: bекers, glazen, tassen, borden, messen, vorken, lepels, roerstaafjes, ... Je vindt ook stukken tekst terug die je kunt kopiëren naar jouw offertevraag. Zo hoeft jij je het hoofd niet te breken over hoe je bepaalde eisen formuleert!

Er is geen centraal raamcontract voor de aankoop of huur van bestek en servies.

Een vraag of opmerking? Neem dan contact op met het team overheidsopdrachten via 03 240 67 09 of overheidsopdrachten@provincieantwerpen.be

1 Verplichte duurzaamheidscriteria

- Herbruikbaar drankservies en -bestek
- Herbruikbaar eetservies en -bestek (of -bij uitzondering- hernieuwbaar materiaal)

Lees in de [voorbeeldmail](#) of het [voorbeeldbestek](#) hoe je dit criterium opneemt voor festivalbekers.

1.1 Herbruikbaar

REGULIERE WERKING

Voeding en dranken worden standaard aangeboden in herbruikbare producten.

VORMINGSMOMENTEN EN KLEINSCHALIGE EVENEMENTEN

Vormingsmomenten en kleinschalige evenementen werken steeds met herbruikbare producten.

GROOTSCHALIGE EVENEMENTEN

Dranken worden standaard aangeboden in herbruikbare producten.

Voor voeding werkt men waar mogelijk met herbruikbare producten.

Kies a.d.h.v. de keuzewijzer de gewenste toepassing.

	Verplicht Herbruikbaar materiaal	Tot 31/12/2021 Enkel indien het praktisch niet haalbaar is om met herbruikbaar materiaal te werken: Wegwerpmateriaal op basis van hernieuwbare materialen.	Niet toegelaten Ander wegwerpmateriaal
Drankservies	Porselein, aardewerk Glas Kunststof (bijvoorbeeld hernieuwbaar (PLA, bamboe,), polypropreen, tweede keuze: copolyester, polycarbonaat,...)	Bij wet verboden sinds 1/1/2020	Klassiek wegwerpplastic (bijvoorbeeld polystyreen) Isomo Karton met een PLA-coating Op basis van suikerriet PLA
Bestek (ook roerstaafjes)	Herbruik, bij voorkeur uit één materiaal	Bioplastic (bijvoorbeeld cellulose) Hout	Klassiek wegwerpplastic (bijvoorbeeld polystyreen)

Eetservies	Porselein, aardewerk Glas Kunststof (bijvoorbeeld polypropreen, copolyester, polycarbonaat,...)	Palmbladeren Op basis van suikerriet Kartonnen bakjes of borden (niet geïmpregneerd en/of zonder plastic coating en bij voorkeur uit gerecycleerd of FSC-gelabeld papier)	Klassiek wegwerpplastic (bijvoorbeeld polystyreen) Aluminium
Serveer-materialen (plateaus, schotels, lepeltjes en bordjes voor kleine hapjes ...)	Porselein, aardewerk Glas Metaal, ... Kunststof (bijvoorbeeld polypropreen, copolyester, polycarbonaat,...)	Palmbladeren Op basis van suikerriet Hout	Klassiek wegwerpplastic (bijvoorbeeld polystyreen) Aluminium

2 Tips

- ✓ Bestek en servies zijn duurzamer naarmate ze meer gebruikt worden. Overweeg om bestek en servies te **huren, te lenen of te delen**.
- ✓ Overweeg om bestek en servies van de **kringloopwinkel** te kopen (of huren). Omdat de productievoetafdruk van tweedehands vaatwerk (glas, keramiek, metaal) bijna volledig afgeschreven is, scoort dit het best in de studie van OVAM over drink- en eetgerei op evenementen.
- ✓ Er bestaat een ruim assortiment kunststof herbruikbaar servies en bestek bij verschillende leveranciers. Let op de **breekbaarheid (valtest), krasbestendigheid, machinewasbestendigheid, ...**
- ✓ Sinds 1 januari 2020 is het voor Vlaamse overheden en lokale besturen verboden om **drank** te serveren in wegwerpbekers, in hun eigen werking en op evenementen die ze organiseren. (Ook voor andere eventorganisatoren is dit verboden, maar voor hen geldt een uitzondering als ze een systeem voorzien dat garandeert dat minstens 90 % van de eenmalige verpakking gescheiden wordt ingezameld voor recyclage. Vanaf 1 januari 2022 moet minstens 95% ingezameld worden!)
- ✓ Vanaf 1 januari 2022 mogen Vlaamse overheden en lokale besturen ook geen **bereide voedingsmiddelen** meer aanbieden in wegwerpservies.
- ✓ Lokale besturen kunnen terecht bij **OVAM** voor 50% **subsidie** van investeringen in herbruikbare bekens, wasinstallaties, opbergboxen voor bekens en mobiele tapinstallaties. (indiening tot 31 mei 2022)
- ✓ Momenteel is het echt geen enkel probleem meer om producten op basis van hernieuwbare grondstoffen te kopen. (...) De meeste leveranciers hebben een online-shop waarbij je de verschillende producten kunt bekijken.
- ✓ Normaalgezien kun je voor **herbruikbare bekens** ook terecht bij de brouwerij (bijvoorbeeld Alken-Maes, Primus Haacht, AB InBev). [] Neem de levering en het gebruik van **herbruikbare bekens** als voorwaarde in je bestek voor de dranken op.
- ✓ Je kan vaak bekens huren inclusief wasservice. Bovendien bieden steeds meer bedrijven (vaak ook sociale-economiebedrijven) mobiele wasstraten aan die tot 10.000 glazen per uur aankunnen. Zorg voor een zo zuinig mogelijk gebruik van water, energie en detergents. En vermijd te verre transporten van de bekens.
- ✓ De controle op de nieuwe wet zal gebeuren door de plaatselijke politie en bij evenementen die een milieuv vergunning nodig hebben door de milieu-inspectie. Boetes kunnen oplopen tot duizenden euro's.

✓ Ecocup, Festicup, Rekwup, Biopla

✓ De frisdranktaps zijn terug.

✓ Om te vermijden dat je herbruikbare bekertjes op de grond terecht komen of verdwijnen, is het meestal aan te raden om een waarborgsysteem te gebruiken. Zorg dat dit waarborgsysteem zo eenvoudig mogelijk is. Vermijd dat mensen van het kastje naar de muur worden gestuurd, en zorg ervoor dat mensen op dezelfde plaats hun beker kunnen inleveren en een nieuw drankje kunnen bestellen.

✓ Vermijd een gemengd systeem van wegwerp en herbruikbaar: probeer zoveel als mogelijk alles te serveren in herbruikbaar servies en bestek. Dat maakt het veel eenvoudiger voor je publiek en medewerkers.

✓ Kies je toch voor wegwerp op basis van hernieuwbaar materiaal? Probeer dit dan ook apart in te zamelen en te composteren of recycleren. Tips voor de aanpak (inzamelsystemen, afvalverwerking, ...) en de mogelijkheden vind je in [L_ALG_Evenementengids](#).

3 Voorbeelden

Deze *cursief* getypte stukken tekst kun je kopiëren naar jouw offertevraag.

3.1 Voorbeeldmail voor kleine overheidsopdracht (< 30.000 euro)

Volgens de wetgeving overheidsopdrachten moet je ook voor deze kleine opdrachten mededinging organiseren en dus meerdere leveranciers aanschrijven, bijvoorbeeld per mail. Het is niet nodig om een bestek op te maken. Schrijf leveranciers aan die duurzaam bestek en servies kunnen leveren.

VOORBEELDMAIL - HERBRUIKBARE BEKERS

- ✉ Kan u ons een offerte bezorgen voor de levering van 3000 *herbruikbare* bekertjes.
- *materiaal: kunststof, bij voorkeur uit hernieuwbaar materiaal*
 - *inhoud: ongeveer 0,32 liter met een schenkmaat van 0,25 liter.*
 - *vorm: konisch*
 - *afmetingen: de beker heeft een hoogte van ongeveer 125 mm met bovenaan (drinkopening) een doormeter van ongeveer 67 mm. De beker heeft aan de voet een doormeter van ongeveer 53 mm*
 - *glashelder/melkglas/gekleurd*
 - *onbreekbaar: de beker moet een valtest ondergaan. Deze test wordt uitgevoerd in een openbare ruimte. De beker moet een valtest doorstaan (10 maal van op een hoogte van 2 m op een verharde vloer (stenen ondergrond) zonder schade te vertonen).*
 - *geen scherpe randen*
 - *de beker moet handmatig gewassen kunnen worden;*
 - *machinewasbestendig (bestand tegen temperaturen van 120°C); veelvuldig kunnen gewassen worden; De beker moet minstens 45 maal gewassen kunnen worden zonder krassen of slijtage te vertonen.*
 - *krasbestendig*
 - *stapelbaar*

3.2 Voorbeeldbestek >30.000 en < 139.000 euro

Volgens de wetgeving overheidsopdrachten moet je hier een bestek maken en versturen aan meerdere leveranciers. Kies dus zeker voor potentiële leveranciers die duurzaam bestek en servies kunnen leveren.

De punten in het *blauw* zijn verplicht volgens de Gids duurzame aankopen, die in het *groen* optioneel.

VOORBEELD - HERBRUIKBARE BEKERS

20.000 *herbruikbare* kunststof festivalbekertjes []

TECHNISCHE SPECIFICATIES

- ⌘ 20.000 *herbruikbare* festivalbekers [];
 - *materiaal: kunststof, bij voorkeur uit hernieuwbare materialen*
 - *inhoud: ongeveer 0,32 liter met een schenkmaat van 0,25 liter.*
 - *vorm: konisch*
 - *afmetingen: de beker heeft een hoogte van ongeveer 125 mm met bovenaan (drinkopening) een doormeter van ongeveer 67 mm. De beker heeft aan de voet een doormeter van ongeveer 53 mm*
 - *glashelder*
 - *onbreekbaar; de beker moet een valtest ondergaan. Deze test wordt uitgevoerd in een openbare ruimte. De beker moet een valtest doorstaan (10 maal van op een hoogte van 2 m op een verharde vloer (stenen ondergrond) zonder schade te vertonen).*
 - *geen scherpe randen*
 - *de beker moet handmatig gewassen kunnen worden;*
 - *machinewasbestendig (bestand tegen temperaturen van 120°C); veelvuldig kunnen gewassen worden; De beker moet minstens 45 maal gewassen kunnen worden zonder krassen of slijtage te vertonen.*
 - *krasbestendig*
 - *stapelbaar*
- ⌘ *Minimum bij te leveren documentatie:*
 - *alle aangehaalde elementen uit het bestek;*
 - *attesten van reeds uitgevoerde testen en/of keuringen van de voorgestelde beker;*
 - *staal van de beker;*
 - *wanddikte van de beker;*
 - *afmetingen van de beker;*
 - *...*

GUNNINGSCRITERIA

Door duurzaamheid op te nemen als gunningscriterium kan je de milieuvriendelijkste offerte meer punten geven. Opgelet: Als je in de technische specificaties van je bestek al duidelijke duurzaamheidseisen hebt opgelegd, heeft het soms geen zin om bijvoorbeeld milieu nog als gunningscriterium te gebruiken.

Hou er rekening mee dat veel gunningscriteria het bestek onnodig ingewikkeld kunnen maken. De inschrijver moet een uitgebreid verslag opmaken en de provincie moet dit alles afwegen en beoordelen, wat niet altijd even eenvoudig is. Het is voor beide partijen makkelijker om zoveel mogelijk op te nemen in de technische specificaties.

- ⌘ *De offertes zullen beoordeeld worden volgens de hierna vermelde gunningscriteria (totaal 100 punten):*
 - *technische kwaliteit (40 punten)*
 - *stevigheid (levensduur, dikte, versterkte voetrand, krasbestendigheid,...) (10 punten)*
 - *gebruiksvriendelijkheid (scherpte bovenrand,..) (10 punten)*
 - *afmetingen (maten/inhoud), vorm (gelijkenis met glas) (10 punten)*
 - *verpakken en stapelen (5 punten)*

3.3 > 139.000 euro

Vraag advies aan het team overheidsopdrachten:

T 03 240 67 09 of overheidsopdrachten@provincieantwerpen.be

4 Meer info

- Voor meer info over **overheidsopdrachten** kun je terecht bij Laurens Smaers (Team Overheidsopdrachten, T 03 240 67 09, overheidsopdrachten@provincieantwerpen.be)
- Voor meer info over de **milieucriteria** kun je terecht bij Liesbeth Taverniers (DMN, T 03 240 57 55, ISO14001@provincieantwerpen.be).

- Voor meer info rond algemene **levensmiddelenhygiëne** kun je terecht bij de dienst grootkeukenhygiëne van het Provinciaal Instituut voor Hygiëne. (T 03 259 12 80).